

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς : -τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

Θέμα: Αποποινικοποίηση από την Διοίκηση της Α.Α.Δ.Ε. των πρακτικών μεγάλου ύψους φοροαποφυγής που εφαρμόζουν οι πολυεθνικοί όμιλοι, πυροδοτώντας την ακρίβεια των τιμών στη χώρα μας και μεταφέροντας τα τεράστια κέρδη τους εκτός Ελλάδος

Τον Δεκέμβριο του 2017 ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. υπέγραψε και απέστειλε στις αρμόδιες φοροελεγκτικές υπηρεσίες εγκύκλιο με την οποία αποποινικοποιήθηκαν οι πρακτικές φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής των μεγάλων πολυεθνικών ομίλων, οι οποίες είναι η κύρια αιτία για την μόνιμη παρουσία του φαινομένου της ακρίβειας στη χώρα μας, τα τελευταία χρόνια. Το περιεχόμενο, την υπογραφή, την αποστολή και τις συνέπειες αυτής της σκανδαλώδους εγκυκλίου αποκαλύπτουν και καταγγέλλουν οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι των εφοριακών, σε επιστολή της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ομοσπονδίας τους (Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στις Δ.Ο.Υ.), η οποία απεστάλη πρόσφατα προς τον ίδιο τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

Η διατήρηση σε ισχύ των όσων ορίζονται σ' αυτή την εγκύκλιο φαίνεται ότι υπονομεύει και την ίδια την δεδηλωμένη από την κυβέρνηση προσπάθεια να καταπολεμηθούν οι εν λόγω πρακτικές των πολυεθνικών, καθώς η κατ' εξακολούθηση εφαρμογή των όσων ορίζει η συγκεκριμένη εγκύκλιος επιτρέπει στις πολυεθνικές που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας να μην λογοδοτούν στην ποινική ελληνική δικαιοσύνη για τις συγκεκριμένες τους ενέργειες.

Όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της επιστολής της Εκτελεστικής Επιτροπής της Π.Ο.Ε.-Δ.Ο.Υ., ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. κ. Γιώργος Πιτσιλής «νομοθέτησε» - δια μιας απλής εγκυκλίου που υπέγραψε και απέστειλε στις αρμόδιες φορολογικές αρχές από τον Δεκέμβριο του 2017 - ότι δεν πρέπει να υποβάλλονται μηνυτήριες αναφορές από τις φοροελεγκτικές υπηρεσίες για ποινικά κολάσιμα αδικήματα φοροδιαφυγής σε βάρος των υπευθύνων πολυεθνικών ομίλων, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εξαιτίας «λογιστικών διαφορών που διαπιστώνονται ότι οφείλονται σε διόρθωση κερδών, κατ' εφαρμογή των κανόνων περί ενδοομιλικών τιμολογήσεων», προκύπτουν ποσά μη καταβληθέντων φόρων εισοδήματος μεγαλύτερα των 100.000 ευρώ ανά φορολογική χρήση, δηλαδή ποσά μεγαλύτερα του ορίου των 100.000 ευρώ, πάνω από το οποίο η διαπιστωμένη αποφυγή πληρωμής φόρου εισοδήματος δίδεται ποινικά.

Σύμφωνα με τα όσα καταγγέλλουν οι εφοριακοί, η εν λόγω εξαίρεση δεν προβλέπεται από το νόμο, αλλά την θέτει η εγκύκλιος του κ. Διοικητή, ενώ παράλληλα η απόφαση του

κ. Διοικητή για αποποινικοποίηση των ενδοομιλικών συναλλαγών από το 2017 κι έπειτα αποτελεί ισχυρό κίνητρο:

(α) για τη διαμόρφωση επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και

(β) για την εφαρμογή πολιτικών arbitrage σε εταιρείες που «αντέχουν» το οικονομικό κόστος ενός φορολογικού ελέγχου, χωρίς να έχουν ποινικές επιπτώσεις, σε ένα θέμα όμως που έχει διαχρονικές επιπτώσεις διάβρωσης του εισοδήματος και της κοινωνικής συνοχής.

Ειδικότερα, στην επιστολή τους προς τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. Γιώργο Πιτσιλή, οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι των εφοριακών επισημαίνουν επί του θέματος αυτού τα εξής:

«Στο άρθρο 79 του ν.5104/2024 ορίζεται ότι:

1. Έγκλημα φοροδιαφυγής διαπράττει όποιος με πρόθεση, προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου εισοδήματος, Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) ή Ειδικού Φόρου Ακινήτων (Ε.Φ.Α.), αποκρύπτει από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης φορολογητέα εισοδήματα από οποιαδήποτε πηγή ή περιουσιακά στοιχεία, ιδίως:

- i. παραλείποντας να υποβάλει δήλωση ή
- ii. υποβάλλοντας ανακριβή δήλωση ή
- iii. καταχωρίζοντας στα λογιστικά αρχεία εικονικές (ολικά ή μερικά) δαπάνες ή
- iv. επικαλούμενος στη φορολογική δήλωση τέτοιες δαπάνες, ώστε να μην εμφανίζεται φορολογητέα ύλη ή να εμφανίζεται αυτή μειωμένη.

Στο άρθρο 79 του ν.5104/2024 το αξιόποινο θεμελιώνεται στη «με πρόθεση απόκρυψη». Δεν υπάρχει ρητή πρόβλεψη εξαίρεσης για τις διαφορές φόρου που προκύπτουν από προσαρμογές στις ενδοομιλικές συναλλαγές. Η εξαίρεση αυτή εμφανίζεται ερμηνευτικά στην ΠΟΛ.1209/2017.

Οι ερμηνευτικές εγκύκλιοι είναι εσωτερικές πράξεις: δεσμεύουν τη Διοίκηση, αλλά όχι τα δικαστήρια/τρίτους, και δεν μπορούν να προσθέσουν ή να αφαιρέσουν κανόνα δικαίου. Άρα, δεν αίρουν από μόνες τους το αξιόποινο.

Στο ποινικό δίκαιο ισχύει αυστηρά η αρχή νομιμότητας: η ποινική απαξία πρέπει να προκύπτει από τον νόμο, με προβλεψιμότητα και σαφήνεια. Εγκύκλιοι δεν αρκούν για να καθορίσουν τα όρια του εγκλήματος. Επειδή οι εγκύκλιοι δεσμεύουν τη Φορολογική Διοίκηση και, εν προκειμένω, δεν υποβάλλονται μηνυτήριες αναφορές αποκόπτεται η ποινική διαδικασία.

Επιπλέον, όπως σημειώνουν οι εφοριακοί:

(α) Η διαφορά φόρου που προκύπτει από διασυνοριακές συναλλαγές πολυεθνικών ομίλων έχει μεγάλη δημοσιονομική επίπτωση στη χώρα μας. Χαρακτηριστικές είναι οι πρόσφατες δηλώσεις του υπουργού Ανάπτυξης Τάκη Θεοδωρικάκου ότι «Δεν μπορεί σε

ένα τζίρο 12 δισ. ευρώ να δουλεύουν με κέρδος μόλις 1,5% τα σούπερ μάρκετ». Το αποτέλεσμα αυτό συνδέεται στενά με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1209/2017, η οποία είναι με την υπογραφή του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

(β) Η εγκύκλιος εξαιρεί de facto και την περίπτωση της ενδοομιλικής τιμολόγησης/τεκμηρίωσης που λειτούργησε ως όχημα απόκρυψης φορολογητέας ύλης με πρόθεση, όπως ενδεικτικά: – ανυπόστατες χρεώσεις (management fees/royalties χωρίς ουσία, services χωρίς παροχή) που δεν “περνούν” το benefits test κατά OECD, – παραπλανητικά στοιχεία στον φάκελο τεκμηρίωσης (π.χ. selective disclosure, data sampling manipulation), – σκόπιμη χειραγώγηση τιμών πολύ εκτός arm’s length χωρίς οικονομικό/λειτουργικό έρεισμα, σε συνδυασμό με εσωτερικά στοιχεία (emails, policies) που δείχνουν στόχο απόκρυψης ελληνικής φορολογητέας ύλης.

(γ) Η εγκύκλιος αδρανοποιεί τα ποινικά κατώφλια του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, που προσδιορίζουν το ύψος των διαφορών φόρου για την έναρξη ποινικής διαδικασίας (π.χ. €100.000 στον φόρο εισοδήματος). Σε αντίθεση με ανεπτυγμένες χώρες (Γερμανία, Ιταλία, Μ. Βρετανία), πολλές οικονομίες — όπως Ισπανία, Γαλλία, Πολωνία, Ουγγαρία — εντάσσουν τις ενδοομιλικές συναλλαγές στο ποινικό πλαίσιο, λόγω της κυριαρχίας αλλοδαπών επιχειρήσεων και του κινδύνου μεταφοράς κερδών. Στην Ελλάδα, οι πρακτικές αυτές έχουν μετρήσιμη επίπτωση στις τιμές αγαθών και υπηρεσιών, επιβαρύνοντας το πραγματικό εισόδημα των μισθωτών και εντείνοντας την ακρίβεια.»

Ύστερα από τα παραπάνω,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Για ποιο λόγο επιτρέπεται ως νομοθετική και εκτελεστική εξουσία, επί τόσα χρόνια, την μη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας (των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας) για την ποινική δίωξη αδικημάτων μη απόδοσης φόρου εισοδήματος άνω των 100.000 ευρώ ετησίως, τα οποία συνδέονται με πρακτικές πολυεθνικών ομίλων για απόκρυψη φορολογητέας ύλης, μεταφορά κερδών στο εξωτερικό και χειραγώγηση τιμών στη χώρα μας και έχουν και ως συνέπεια οι Έλληνες καταναλωτές να πληρώνουν πανάκριβα τα αγαθά ευρείας κατανάλωσης και τις υπηρεσίες υψηλής ζήτησης, υφιστάμενοι τεράστιες εισοδηματικές απώλειες εξαιτίας των ανατιμήσεων και της ακρίβειας;

2. Για ποιον λόγο δεν έχετε καλέσει τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. να δώσει εξηγήσεις στη Βουλή γι’ αυτή την σκανδαλώδη εγκύκλιο, η οποία ευνοεί τις - αθέμιτες και καταστροφικές για τους Έλληνες πολίτες - πρακτικές φοροαποφυγής των πολυεθνικών ομίλων και για την οποία υπάρχουν καταγγελίες εφοριακών, όχι μόνο πρόσφατες αλλά και πολύ πιο παλιές (από τον Ιούνιο του 2024) μέσω παρομοίου περιεχομένου επιστολών και καταγγελιών; Ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. δεν υπόκειται σε κανέναν έλεγχο άσκησης των καθηκόντων του

από την Ελληνική πολιτεία; Δεν οφείλετε να τον υποχρεώσετε να λογοδοτήσει και να δώσει εξηγήσεις γι' αυτή την εγκύκλιο που εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2017;

3. Σκοπεύετε εν τέλει να ζητήσετε έστω και τώρα εξηγήσεις από τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ή συμφωνείτε και σεις με το περιεχόμενο αυτής της σκανδαλώδους εγκυκλίου;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

ΝΑΤΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΡΟΥΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ⁱ Βλέπε: Αίτημα διευκρινίσεων σχετικά με την ΠΟΛ.1209/2017 και τις θεσμικές της προεκτάσεις, επιστολή της ΠΟΕ-ΔΥΟ, αριθμός πρωτοκόλλου 2776 / 3.11.2025